

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 Ft 50 kr

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezüstméternyi tér ár 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A ref. egyház vesztesége.

A hetesbizottság munkálata szerint már 1897-ben 16000 frtnál több volt az egyház vesztesége ugyanannyi volt 1898-ban. Hát vajjon 1899-ben mennyi lesz? Az a 16000 frtnál több veszteség ugy látszik 328,000 frt tőkeadásnak felel meg.

Szép kis „alkotás”!

Jól értsük meg. A vételár és a folyóár között van ez a harmad millió különbség. De vannak papírok, a melyek semmit sem jövedelmeznek, holott bérze-árfolyamuk van. Ilyen tudtommal a Fonciere részvény. Ezt tehát eladni nem lehet. Más szavakkal ez egy baktát sem ér. Van pedig belőle az egyház birtokában kétezer darab. Adtak érte az egyház finánczkapacitására darabonként 140 frtot, tehát a kétezer darabért 280,000 frtot. Ha ez mind veszteség, akkor 600,000 frt körül jár a veszteség. Közel fele része az összes vagyonnak.

Fölmerül a kérdés, hogy megnyughatik-e az egyház a Hetesbizottság párti czédulájával? Be lehet-e fejezni egy szomorujelentéssel ezt a kártekonnyüget? Szegénységgel küzdő egyházunk vagyona csakugyan elpusztult-e véglegesen?

Az elvesztett vagyon nem képezte tulajdonát sem Bánffy Dezső báró urnak, sem Zeyk József báró urnak, sem az Igazgatótanácsnak, sem annak a szavazógépnek, mely a vezérek bilentyünömására felállott vagy leült, igent mondott vagy nemet. Ez közvagyon volt. Századokon át, fillérenként összegyűlt közvagyon. Kegyes alapítónak vallásos buzgóságából eredett közvagyon, arra hivatva, hogy szegénysorsu papjainkat megmentse a végső nyomortól — és arra, hogy veszeléssel küzdő nemzeti létünket itt-ott oltalmazza egyházi szervezetünk által az elzúllástól.

Szabad-e az ilyen vagyonnak elkallódnia? És a kiknek kezén az ilyen vagyon elkallódik — lehetséges-e jogrend mellett, hogy azok a Hetesbizottság párti czédulájával kibujjanak a felelősség alól?

Nekem jogom van ehhez a kérdéshez. Mert az első konverzió óta, mely törvénytelenül ment végbe és csak utólagos jóváhagyást kapott, mindig elleneztem a kétése és homályos és ingató és kockázatos pénzügyi műveleteket. Azok a hírlapi czikkok, melyeket 10—12 év alatt ebben az ügyben irtam, összegyűjtve egy kis kötetre rugnának és azok a beszédek, melyeket a műveletek veszélyeiről és meg nem engedhető voltáról a közgyűlésen tartottam, ha följegyeztettek volna, szintén kitennének egy kötetet. De a közgyűlési többség csak akkor hitte el, hogy nem az egyház feladata a börtönré járni, mikor azt már Hegedüs Sándor is hirdette. Csakhogy ekkor már késő volt.

Még most is látom érveimmel szemben a gögös és lenéző és ostoba mosolyt. — Szabad, nyílt és igazságot kutató protestáns hitem még most is érzí azt a megaláztatást, mely mindnyájunkat ért, midőn a főemberek rákényszerítettek, hogy az ugynevezett milliós kölcsönt napokig zárlatban tárgyaljuk. És még most is zúg a fülem attól az inartikulálatlan üvöltésektől, melylyel aggodalmaimat, fejtegetéseimet, a veszelések esélyeinek fölírását és az egyház erkölcsi életének előtérbe állítását fogadta elvaskult gyűlölettel a felrevezett és megdölgözött többség.

Feleltre vonni ezt a többséget persze nem lehet. Ez preparálva volt. Ebédék, vacsorák, értekezletek előzték meg a szavazásokat. Papok és tanárok szomorú türelemmel viselték a protestáns elvhöz nem illő vasfegyelem békőit. Pártkérdéseket állítottak a vezetők előtérbe a legkezebb alakban. A közgyűlési teremből száműzetett a meggyőzés, a felvilágosítás, a kapacitáció összes erkölcsi eszköze. Minden kérdés az Igazgatótanács zárt ajtó mögött dől

el s a megdagasztott közgyűlési többség csak arra való volt, hogy szavazatával jóváhagyja az eszeveszett gurulást a börtö lejtőjén. Az így megdölgözött tömegnek nincs felelőssége. Hiszen lelkiismerete sem volt.

De ennek az elvakult tömegnek voltak ám vezérei. Ezek se lennének felelősek? Csakugyan volna nekik bátorságuk saját cselekedeteiket most már a közgyűlésre hárítani? Bocsnát! Hiszen követeltem és sürgettem számtalanszor, hogy adjanak számadást a központi kezelt vagyonról. Költségvetést, mérleget, veszteség és nyereség számlát. Nem adtak. Van-e a világon még egy önkormányzati testület, mely a közvagyon állapotáról nem kap hivatalos kimutatást? No, az erdélyrészi ev. ref. egyházkerületi közgyűlés ilyen testület! A milliós kölcsön tárgyalása alkalmával Bánffy Dezső báró ur az elnöki székéből igérte meg, hogy ezentul lesz számadás. Igéretét nem váltotta be. Tudjátok miért? Még leírni is szégyellem. Nagy dikeziókban azt fejtették, hogy a számadások és a vagyonmérleg a fináncz kezébe kerülne és az egyház nagy adóterhelésben részesülne. (Ugy van, igaz, éljen!) Ilyen alávaló butasággal kellett a kisebbségnek küzdeni. Alávaló, mert az egyházi élet becsületével ellenkezik az adóeltitkolás. Buta, mert eltitkolható közjövdelem nem létezik. Titkolás csak a személyes kereseti adónál és az uzsora üzleteknél lehetséges.

Az Igazgatótanács nem adott számadást. Pénzümveleteit tehát nem lehetett ellenőrizni. A mit tett, saját belátása szerint tette. A mit mulasztott, saját elhatározásából mulasztotta. És mindent tett és mindent mulasztott, a mit jónak látott. Senki meg nem zavarta, senki nem akadályozta, senki nem vezette. Rendelkezést, utasítást, parancsot nem kapott senkitől. Vásárolt, eladott, üzérkedett, házakat épített, játszott, házárdirozott, bankárkodott, kosztba adott, konvertált, börtönyökökkel manipulált akadálytalanul, tettség szerint a nagy játékosok könnyűvérűségével és az üzérkedők szemfényvesztésével.

Ki legyen a felelős ezért, ha nem az Igazgatótanácsnak mindazon tagjai, kik ebben a szörnyű vad játékban résztvettek, akár hozzájárulásukkal, akár elnézésükkel?

En a közgyűlésen 7—8 év előtt fölvettem a felelősség kérdését. Emlekezhetnek rá sokan. Kolozsváry Sándor igazgatótanácsos ur és talán elnök helyettes is érzékenykedő dikeziókban válaszolt. Mert tudni kell, hogy ezek a főemberek, valahányszor a börtönyűveletek kockázatos természetéről beszéltem, mindig érzékenykedtek. Ugy állították a kérdést előtérbe, mintha megvolnának személyes integritásukban gyanúsítva. Pedig ilyesmi soha senkinek sem jutott eszébe. Nekem legalább nem. De azért érzékenykedtek. Rögtön siró hangot váltottak. Becsületet, önzetlenséget emlegettek, mintha az volna megtámadva s ezzel a mesterséges vértanu-színlelssel ragadták magukhoz a jóhiszemű tömeget. Olyan szokásos szónoki hatásvadászattá nőtte volt ez ki magát, hogy már irtóztam a jogos, kötele és tárgyas ellenőzés gyakorlásától, mert előre tudtam, hogy az önzetlen, buzgó, fárasztó szolgálatok hosszú sorozatának öndicsőítő frázisai fognak következni és egy légerszektett fordulatú hatalmas hangon lesz visszautasítva az alaptalan vádaskodás és hűtlen kezelésnek lelket háborító gyanuja. Ezekből a fogásoktól valóban torokig voltam csömörölve.

A Kolozsváry ur imént említett érzékenykedő dikeziójának volt azonban reális oldala is. Azt mondta ugyanis, hogy a műveletek dicsőségéből nem kérnek ugyan részt, mert e téren nekik elegendő saját jó lelkiismeretük nyugalma és az a tudat, hogy az egyházat híven szolgálták; de a felelősségben igenis mindnyájan osztozni kívánnak. Erre én közbe szóllottam: hol a fedezet?

— mire a szónok fokozott érzékenységgel jelentette ki, hogy nincsenek ugyan százezei, de mit szorgalmas és becsületes és hosszas munkájával szerezni tudott, van egy kunyhocskám a Házsongárban (Éljen, éljen!) s azt felelősségem érzetében ezennel felajánlom a bekövetkező veszteségek fedezésére. (Éljen!) Tudom, hogy ez csekélység; de nekem mindennem. (Éljenzés, taps.) És én bátran ajánlom fel mindennemem, mert tudom, hogy szent egyházunk drága vagyona nincs kockázatva. (Megújuló taps.) Válaszolni akartam. (Eláll, eláll! Nem hallgatjuk!) Azonban mégis megkérdeztem Bánffy báró elnök úrtól, hogy vállalja-e ugyanazt a felelősséget, a mit Kolozsváry ur vállalt? Az elnök azt felelte, hogy úgy ő, mint az egész Igazgató tanács vállalja. Én kértem e kijelentés jegyzőkönyvre vételét. Nem tudom, megtörtént-e?

Akár megtörtént, akár nem; akár ígérték a bekövetkező veszteségek megtérítését, akár nem; úgy a józan ész, mint a törvények értelmében, azok, a kik előidézték az egyház veszteségét, felelősök és a kárt megtéríteni tartoznak.

Az a vagyon, a mit börtökre vittek és eljátszottak, nem az egyházkezület vagyona volt, hanem az egyház községé. Az egyházközségek soha senkinek sem adtak arra felhatalmazást, hogy eredeti urbéri kötvényeiket előbb átváltoztassák papírradékká s ezt azután börtökre vigyék, Fonciérre, szállítási vállalatba, depositeu bankba, hitelbankba stb. gyurják át. Az egyházközségek vagyona csak megörözés végett volt a központi pénztárban. Azal még a kerületi közgyűlés homályos és kétése és szavazattal kicsikart felhatalmazása folytán sem szabadott börtöni játszani. Mert a kerületi közgyűlés nem rendelkezik az egyház községek vagyonával. Sem el nem idegenítheti, sem el nem fecsérletheti, sem el nem játszhatta. Ez tiszta sor. Még kevésbé tehetette az Igazgatótanács. Ha tette: feleljen érte. Punktum.

Bartha Miklós.

Politikai hir.

A választókerületek szaporítása.

Szabadelpárti körökben — hir szerint — felmerült az az eszme, hogy a választókerületek szaporíttassanak, mert úgy a nemzetiégi, tót, román és szász vidékek, valamint a néppárti választópolgárok legnagyobb részét a legkevésbé szavazókból álló kerületekben vannak s ezzel szemben a szabadelvű és a függetlenségi kerületek sokkal nagyobbak s több választópolgárt számlálnak. A felmerült terv szerint ezen kerületeket aránylagosan felosztanák több kerületre. E szerint Budapest 12, esetleg 14 választókerületre osztatnék fel, úgy szintén azon nagyobb városokban, a hol eddig két képviselőt választanak, mint Kolozsvár, Kassa, Nagyvárad, Arad, Pozsony, Kecskemét, három képviselőt küldenének be a parlamentbe; több oly város pedig, a hol jelenleg egy képviselő van, de a választópolgárok száma tetemes, ott két képviselőt választanának. Ilyenformán mintegy 30—35 képviselővel megszaporodnék az országgyűlés képviselőháza.

A „döntés.”

Napok óta döntésről beszélnek, melylyel a kiegyezési vajudásokat új irányba akarnák terelni, pedig hát semmiféle a lényegre vonatkozó döntésnek helye nincsen. Dönteni ő felsége csak a fölött fog, vajjon Thun gróf mit csináljon a saját felelősségével, mert egyébként a kiegyezésnek módját előírja a törvény s annak tartalma fölött első sorban a magyar törvényhozásnak kell dönten.

Oly tisztán, oly világosan elő van az írva az alkotmányban, hogy csak csodálni lehet azokat az osztrák módra gondolkozó magyarokat, a kik azt hiszik, hogy ő felsége valaha az alkotmány ellenére a saját akaratából diktálja Magyarországra a kiegyezés feltételeit. Elvárhatók tehát legalább a magyar sajtótól, hogy ne az osztrák alkotmány szellemében fogja fel a kiegyezési tárgyalásokat, noha másfelől értjük azt is, hogy mert a bécsi lapok szócsövein érkeznek

o furcsa hírek hozzánk, a magyar sajtónak botrányos közjogi tudatlansága, de meg a mindenre kész Bánffy-Tisza-klikk csel-szövései folytán is gyökeret verhetett az a felfogás, mintha ő felsége „döntése” a kiegyezés tartalmára vonatkozhatnék.

Az osztrák kormány helyzete bizonyára válságos, de magyar részről nincs ok az aggodalomra, a magyar kormány eljárását előírja a törvény, nálunk nincs felfüggeszhető alkotmányosság, a 14. §. példája szerint való törvényt pótló felhatalmazás, hanem van törvény, mely köti a nemzetet és a koronát s megszabja, miként kell megkötni a szerződéseket Ausztriával s miként kell eljárni, ha az egyezés nem sikerül. Válságról tehát szó sem lehet a mi részünkről, már csak azért sem, mert mi sem állja útját, hogy az eddigi megállapodások törvényerőre emelkedjenek. Thun gróf ellenben nem tudja letárgyalatni a jeles előzői csinálta javaslatokat, következésképpen ő felségének Ausztria számára kell keresni alkalmasabb vezető politikust. Hogy ez nem valami könnyű dolog, azt elismerjük de nem tehetünk róla. Hogy az osztrák viszonyok alakulása folytán szintén lehetetlennek látszik a gazdasági kiegyezés mai rendszerének fenntartása, az is bizonyos.

Az utolsó kiegyezésnek nevezetük ezt a nehezen csinálódó alkut. Bár úgy lenne. Mi jól megieszünk náluk nélkül, hanem Ausztria mit csinál a maga selejtes iparczikkeivel nélkülünk a világpiaczon? Ha pedig oly nagyra vannak derek szomszédaink, legyen bátorságuk arra is, hogy a külvallásra megtegyék a lépéseket. De ők mindig csak alkudni akarnak s a már meglevő megállapodásokat akarják utólag a magok javára eldöntetni. Erre pedig önzéres magyar kormány nem vállalkozhatik, sőt biztosak vagyunk abban is, hogy a koronát sem nyerhetik meg ily célzatokra.

Marad ezek után az az egyedüli lehetőség, hogy a válság elsodorja Thun gróft s s egy új osztrák beamer-miniszterium próbálkozzék meg a lehetetlenséggel.

Dr. Filtsch Jenő.

Néhány nappal ezelőtt a Budapesti Közlöny egyebek között egy rövidke két soros hirt hozott, melyből kitűnt, hogy a király dr. Filtsch Jenő bucaresti ágostai ev. lelkésznek az egyház terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. Demokratikus álláspontunknál fogva a medáliák és érdemrendek értelmét a XX. évszáz küszöbén fölfogni nem tudjuk, különösen oly országban, a hol ilyesmiket ritka esetben igazi érdemek jutalmául, aránytalanul gyakrabban pedig rut kortesszágatok honoráriuma gyanánt osztogatni szoktak. Meg vagyunk győződve, hogy e medáliákat néhány évszáz múlva muzeumban fogják mutogatni s az emberek mosolyogni fognak azon, hogy volt idő, a mikor felnőtt férfiak ilyen keresztcsékket és érdemeket farsang idején kívül is mellükre aggtattak, hogy dekorálatlan mellű polgártársainak imponáljanak. A napi krónikának azonban számolnia kell az uralkodó áramlattal s abból kell kiindulnia, hogy ilyen érdemekkel földszített polgárokat a tömeg különböknék tart a többieknek s így ezekkel a férfakkal szemben a rendestől eltű mérteket alkalmaz. Ha már most ilyen fölfogások hódolva, Filtsch ur érdemeit méregetjük, rá kell mondanunk, hogy: mene tekel farsz, megmászaltattál és könnyűnek találtattál. Ismerjük ugyanis a tiszteletreméltó dr. urat abból az időből, a mikor még nem volt bucaresti lelkész, hanem szerény nagyszabedű prédiger, a ki egyenesen sértőnek találta azt a föltevést, hogy mint egyházi állású férfiú, mint bölcsészettudor annak az államnak a nyelvét bár felületesen is megtanulja, a melynek kenyerét annyi éven keresztül jócskán fogyasztotta.

De hát akkor bizonyára megváltozott Filtsch ur azóta, hogy Bukarestben az Isten igéjét hirdeti és bizonyára napról-napra azt prédikálja Oláhországra szakadt szász vezéreknek, hogy magyar hazájukat imájkba foglalják és így bizonyára expálja szebeni multját s így a király kegye kedvelt Magyarországnak egyik érdemes alattvalóját érte, kitüntetés ő felsége személye körüli miniszter előterjesztésére történt.

Nagyon tévedsz, tisztelt felebarátom, ha azt hiszed, hogy ez így van, mert Filtsch ur szebeni érdemeinek koszorujába egy új zöld levelet font. Magyar állam, magyar haza — ezek nagyon csekély jelentőségű fogalmak, ezekért a dr. ur germán keble nem hevül; gondolt tehát merészet és nagyot és — hivatalosan az osztrák császáráért hevült.

Tudni kell, hogy a bucaresti evangolikusok egyházközsége, a mely jórészt erdélyrészi szászokból áll, a német birodalmi követség különös kegyének örvend. Főta hát magát a lelkész ur, kiléste a kalendáriumból, hogy december 2-án ötven éve az osztrák császár trónraléptének; rendezett nagyszerű istentiszteletet, mondott egy hatalmas beszédet, a mely az osztrák császárság bármely papjának dicséretére vált volna, de nem a magyar állam költődi alattvalójának. No de a dr. urnak volt elég prudenciája, hogy beszédjét az ugynevezett osztrák-magyar követ és Németország követével együtt meghallgassa. És e két excelencziás ur jónak látta Bécsben a rendjelet „kieszköztetni”; a magyar kormánynak a megrendelt fölterjesztésen kívül az egész aktuál nem volt más szerepe. Legalább nem akarjuk föltenni, hogy a magyar kormány a maga jószántából ajánlotta Filtsch urat a kitüntetésre. Ilyen föltevés egyenesen sértő volna a körülhozzanított magyar kormánnyal szemben.

Ha pedig igaz, akkor kérdjük, hogy mikor jutott a kormánynak eszébe, hogy vannak magyar szívű, magyar szavu papok külföldön, mondjuk: Bukovinában, a kik apostoli buzgalommal, askétai lemondással hirdetik az Isten igéjét zengzetes magyar nyelven külföldre szakadt véréinknek, a kiknek megtartása a hitbuzgó, szegény lelkészek érdeme első sorban.

Vajjon mikor olvastuk a hivatalos lapban, hogy e papok valamelyike „egyházi téren” szerzett jó érdemei jutalmát a magyar kormányközvetítésével valamit kapott? Pedig, pedig higgyék el gróf Széchenyi Manó urék, hogy e derék, szinte nélkülözéssel küzdő egyházi férfiak „egyházi téren” aránytalanul több érdemet szereztek, mint dr. Eugen Filtsch.

Ha véletlenül megtörténik, hogy vagy egy igazán érdemes pap nyer kitüntést, akkor az rendszerint egy udvari szakács, vagy komornyik kitüntetésénél nagyobb nem szokott lenni. Miért kapta hát Filtsch ur azt az előkelő rendjelet, melyhez hasonlólt újabban egyetlen szász férfiú sem kapott?

A milleniumi ünnepekből a szászok aránylag kivették részüket, sőt szász parasztházat is épített — ha jól tudom — Szeben-megyé, de azt igen is jól tudom, hogy a szászások között az egész milleniumi mozgalomnak eltérő lelke fáradhatatlan Briareusa Schuster Márton volt, a ki az iparegyesületnek is elnöke.

A hálás magyar kormány meg is jutalmazta az elnök urat a — koronás érdemkereszttel, tehát ugyanazzal, a mit udvari főlakajok és fődrázsok kapnak. Vajjon akkor tartott-e dr. Filtsch ur Bukarestben hálaadó isteni tiszteletet? A kormányzásban éppen úgy, mint a nevelésben a siker biztosítóka a következetességben van. És ezt kérjük mi a magyar kormánytól főképp nemzetiiségi ügyekben, mert minden hiba, melyet az ország élén álló férfiak magyarnyelvű lakoson elkövetnek, kétszeres hiba és kétszeresen éreztető akkor, ha ugynevezett nemzetiiségi szempontok súlyosbítják.

Mindenki tudja rólnk, hogy az elmúlt rendszernek sem bűnölő, sem dicsőítő nem voltunk, de helyes, észszerű intézkedésről elismerésünket rideg pártszempontoknak soha alá nem rendeltük. Az ugynevezett nemzetiiségi ügyosztályt mindaddig a mig tisztán magyar ügyeket szolgált) helyes intézkedésnek tartottuk és tartjuk ma is, s azt hiszük, hogy a fűrdővel együtt a gyermeket is kiöntötték most, mikor ez ügyosztályt fölcsalták, mert ha ő felsége személye körüli miniszter ezen ügyosztályhoz fordult volna fölvilágosításért, bizonyára más leírást kapott volna Filtsch urról, mint a milyent Szeben-megyé főispánja, Thalmann ur adott, ha ugyan megkérdezték.

Reméljük, hogy az ügy a hivatalos lap kétsoros közleményével meg befogozást egyáltalában nem nyert, hanem illetékes helyen meg szóba kerül, nehogy a Filtsch ur kitüntetésének arczpíró párja akadjon.

— 6.

Huszonöt év...

Kolozsvár, május 27.

Ünnepet ül a kolozsvári Ferencz József Tud. Egyetem összes fakultásának ifjusága: az Egyetemi Kőr fenntartásának negyedszázados jubileumát.

Negyedszázad parányi idő a világ folyamában, annyi, mint egy fűvényszem a mélymeretlen oceánban, de hosszú az emberi életben s hosszú egy oly egyesület életében, melynek tagjai folyton változnak s melynek fennmaradása, léte, virágzása a folyton változó tagok szeszélyétől, jóakarától függ.

A kolozsvári Egyetemi Kőr életében negyedszázad zajlott le immár. Negyedszázadnak határkövéhez jutott el az egyetemi

*) Az volt a baj, hogy nem igen szolgált, csak korteszkedett.

ifjuság, a hol egy perecre megáll, visszatekint első egyesületének multjára, hogy új erővel, új lelkesedéssel lépje át a 25 éves mult határmezejét.

1874-ben, az egyetem alapítása után két évvel létesült a kolozsvári Egyetemi Kör, melynek 25 éves multját a csendes munkálkodás, a békés fejlődés és haladás jellemzi.

Vezetői mindig oly egyének voltak, kiket nem a szereplési vágy, hanem a szent-ügy, az egyesület fejlesztése, előbbre vitele, ennek folytán az ifjuság ügyeinek meleg felkarolása, a diák politikai kérdések megoldása tömörítettek a zászló alá, melyet a kolozsvári tud. egyetemi kör negyed százada kibontott. E zászlóra az ifjusági ügyek felkarolása, az ifjuság jólétének előmozdítása, az ifjuság tömörítése és főképp a hazafias szellem ápolása volt felírva. S a kolozsvári EK. megfelelt ennek.

Othont adott az egyetemi hallgatóknak, hol a napi munkában kifáradva szellemi szórakozást, szellemi táplálékot nyerjenek, s a napi eseményeket tanulságos megbeszélés tárgyává tegyék. Alkalmat és módot nyújtott a szellemi képzésre, az önművelésre a különféle tudományos szakosztályok megalakítása által. Ápolta a hazafias érzést, nem mulasztva el egyetlen alkalmat sem, midőn nemzeti történelmünk kiváló eseményeinek megünnepléséről volt szó.

Üdvös, az ifjuság életében messzekiható eszméket vetett fel, melyeknek nagy része ma már megvalósulva termi áldásos gyümölcseit.

A segítő-egyesületek az E. K. hajtásai, a Diák-szövetség, a Betegsegélyző egyesület, a Mensa Akademia, az University Extension az E. K. közelében táplált s ma már kifejlődött intézmények. A „Diák otthon” létesítésének eszméje, melyet a társadalom is meleg pártfogásába vett, s melynek létesítését meggyék s oly egyének vették kezükbe, mint Vaszyr Kolos, az ország első főpapja, szintén az Egyetemi Körből indult ki.

S mi fő: a kolozsvári E. K. mindig megőrizte komolyságát. Habár a törhetetlen hazafiságnak volt hirdetője, tartózkodott az aktív politika hullámverésétől s így az E. Kört 25 év alatt csak egyszer fenyegette komolyabb veszedelem.

Nem hagyhatjuk említés nélkül azt a körülményt, hogy habár ez egyesület 25 éven keresztül igyekezett az ifjuság jogos igényeit hiven szolgálni, mégis az ifjuság részéről nem részesült a megérdemelt támogatásban.

Hisszük azonban, hogy a 25 éves mult meggyőzi az ifjuságot arról, hogy bizony több pártolást érdemel ez egyesület, mely az egész ifjuságnak szószóloja, képviselője a kívüllág, a társadalom előtt.

A kolozsvári E. K.-ból mindig száműzve volt a vizslázkodás s ha olykor merültek is fel nézeteltérések, ezek csak arra voltak jók, hogy a felvetett eszmék megtisztítsák minden alakjától.

Egy pillantás az E. K. 25 évi elnökeinek díszes névsorára elég arra, hogy meggyőződjünk, miszerint az ifjuság ügye mindig a legjobb kezekbe volt látva. Békessy Károly, Herman Antal, Schilling Lajos tiltották el a kis esemetét, mely ma, mint terebélyes nagy fa terjeszti szét ágait s üdülést nyújt az árnyékába siető ifjuságnak. „Hankó Vilmos, Kassai Ákos, Harmay Béla, Árkossy Gyula, Pataki Jenő, Deák

Gábor, Lichtenegger Viktor, Tokaji Aladár, Matolay Károly, Dr. Eszterházy Sándor, Jacze Béla, Zlamál Ágost, gr. Almássy Imre, Gámán Béla, Várady Aurél, Gáspár István, Demeter István, Oberschall Pál, Kövári Ernő, Boér Elek, Kolozsvári Bálint, Krenner Miklós, ezek mind olyan nevek, melyeknek viselői ma a társadalomban mind előkelő alást töltenek be. És végre a 25 éves mult nagy munkáját befejezi Gergely Gy. e. i. elnök és Szekeres József alelnök, kik nagy tevékenységet fejtettek ki, hogy az Egyetemi Kör jubileuma méltó legyen a kolozsvári egyetemi ifjusághoz.

Városunk egy hétre nagyvárosias szint ölt, zajosság válik, az ifjuság pezsgő életét varázsol ide ünnepségek által. Most, midőn holnap kezdetüket veszik a jubileumi ünnepségek, szívesen üdvözlőjük ugy a főiskolai küldötteket, valamint egremünknek ünneplő ifjait.

B. L.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

Kolozsvár, május 27.

— Harmadik nap. —

Ma még nagyobb érdeklődés nyilvánult az egyház közgyűlése iránt.

A jegyzőkönyv hitelesítése és a tanügyi jelentés után az új püspök tette meg jelentését.

Bevezető szavaiban a Felségről emlékezett meg (Eljenzés) majd a királyné emlékérl szolt kegyelettel.

Azután rátért az egyház helyzetére. Az elhunyt püspök tevékenységét alkotásait ismerteti, s felemlíti, hogy a történetirő lesz hivatva Szász Domokos működését méltatni.

Ki bár nem mindig mindenki által helyezett utakon, de mindig az egyház szellemi és anyagi elővitelén fáradozott.

Megemlékezik Bánffy Dezső, Bánffy György, Simó Lajos főgondnokok kitüntetéséről, mikben ő Felsőgerészéről részesültek.

Hegedüs Sándor miniszterrel történt ki neveztetéséről is megemlékezik.

Tokaji Iános és Gáspár János lelkészek áldásos működését is kiemeli, kik m. é.-ben töltötték be az isten szolgálatában tett 50 évüket.

Felemlíti, hogy a lelkészek fizetéseinek 600 forintra leendő felemlítéséhez, ha az állam hozzájárulna, szegénységgel küzdő lelkeszeink újabb erőt nyernének nagyobb odaadással szolgálni érdekeiket.

A közoktatásügynél felemlíti, hogy az egyházkerületi gimnáziumokban a vallásoktatás nem sokára iszakképzett egyének által fog történni.

A vallás és énektanítás szigorú ellenőrzésére kiváló gond fordítottak az elemi iskolákban is. Kéri a közgyűlést, hogy a vallás és oktatást karolják fel, mert csak így épül fel a hit temploma, csak így küzdhetünk meg az egyház ellenségeivel.

Ha a vallásra gondot nem fordítunk intézményeink tartalom nélküli formákká lesznek.

Különösen a leány gyermekek nevelésére hívja fel a figyelmet. Gond fordítandó arra, hogy a ref. leányok nagyobb részben jussanak tanítóll állásra. (Helyeslés.)

Felhívja a figyelmet a parochiális könyvtárak létesítésére, hogy ugy a lelkipásztor, mint a hívek szellemi táplálására szolgáljon az.

Felemlíti a statistika adatokat. Ebből közöljük, hogy a lefolyt évben 1897 évhez viszonyítva a születések száma 1045-tel ke-

vesebb volt. A halálozás pedig 72-vel volt kevesebb. Házasság 2695 kötöttet, 228-al kevesebb mint megelőző évben. Egyház áldását 2566-on kérték ki, vagyis 95 ²/₁₀ %. Az azelőtti évben 94 ⁴/₁₀ kérte ki az egyház áldását. Az eredmény tehát kedvezőbb. A ref. vallásra áltért 212 egyén, 107-el kevesebb, mint máskor. Az egyházból kitért 185 egyén 67-el több, mint 1897-ben.

A püspök jelentését a közgyűlés eljenzéssel vette tudomásul.

A gazdasági jelentéseknél Ugron Zoltán szolt fel és erősen bírálja az igazgató-tanács jelentését. Csudálkozik, hogy a Zsom-bori birtokról számadást adni nem tudtak, holott kétfős könyvvitelre vannak kötelezve a tisztviselők, kik ha nem tudnak számot adni száfkódásukról, fegyelmi vizsgálat alá volnának vonandók.

Rámutat a veszteségekre, sajnálja, hogy Bartha Miklós nincs itt, hogy szakszerűben hozzá szolhatna. Kéri a felelősség megállapítását.

Veszendőbe menni az egyház vagyonának nem szabad. Ő emlékezik arra, hogy mikor a milliós kölcsönt felvették s ez napirendre került, Bartha Miklós megkérdezte: ki a felelős? Felállt Kolozsvár Sándor s kijelentette, hogy ő annyira reálisoknak tartja e műveleket, hogy házsongárdi hajlékát, mint egyetlen vagyonát felajánlja. Bartha Miklós tovább kérdezte, kik vállalják el még e felelősséget? Ő nem emlékszik már rá, hogy kik jelenkeztek, azt azonban tudja, hogy itt az anyagi felelősséget el kell vállalni. Az alól kibujni nem lehet.

Elnök kéri a közgyűlést, gondolja meg, hogy e kérdések túlságos vitatása most, nem időszerű a nemrég elhalt püspök emléke iránti tekintéssel. A mult közgyűlés kimondotta, hogy nem kíván visszatekintőleg menni a dolgok rendezésébe.

A felelősséget alkalmazni ott lehet, a hol a felelőst elő állítani lehet. A közgyűlések mindig elfogadják a püspök álláspontját. (Felkiáltások soha.) Most a midőn látszólagos vesztőség van, ne vitassuk a felelősséget, hanem találjuk meg a módját e zavarok jövőben való elenyésztetésének.

Sándor József felemlíti, hogy a m. é. közgyűlés utasításától csakugyan eltérés van, mert a 7-es bizottság lett volna hivatva az igazgató tanács eljárását bírálni s a felett véleményét adni s nem megfordítva. Ohajja azonban a javaslat elfogadását, mert lényeges eltérés nincs a két előterjesztés között. Ő bár a multban azok közé tartozott, a kik rekrimináltak, most ő is azok közé áll, a kik szánalni kívánják a helyzetet.

Sárkány Lajos a 7-es bizottság előadja a bizottság működésének intencióit ismerteti. Felemlíti, hogy az igazgató tanács könyvei korrektül vannak vezetve. A 7-es bizottság jelentésében felmerült számbeli eltéréseket megvilágítja. Felemlíti, hogy olyan beretelék vannak az egyháznak, a melyek elő irányzatba nem vettek. Elmondja, hogy a 7-es bizottság 15 pontjából 13-al egyetértett az ig. tanács.

A defecizre nézve felemlíti, hogy van hiány, a mi fedezetlen.

Kovács Gyula nagyenyedi polgármester nem csak azt tartja veszteségnek, mit a börtén vesztünk. De vannak az egyháznak olyan papiroisai, a mik jóval magasabb áron vétettek, mint a mennyit kitett a bőrzei ára. Elfogadja a 7-es biz. javaslatát.

Deésy Zoltán arra kéri Ugron Zoltánt, hogy vonja vissza a felelősségre vonatkozó indítványát. Mert a mult számlája le van zárva. Kezdünk új egyéges életet. (Helyeslés.)

Zeyk Dániel főgondnok látszólagosnak tartja a 7-es b. és ig. tanács közti vélemény eltérést. Az ig. tanácsnak nem volt elég ideje áthatóan foglalkozni e dologgal. A hetes bizottság teljesen fixirozott, egészen biztos alapokra fektette javaslatait. Csak az amortizációanalís kölcsönöknél vannak némi eltérések.

Ezután a közgyűlés a hetes bizottság javaslatát általánosságban elfogadja.

Ugron Zoltán indítványt ad be az anyagi felelősségre nézve.

A szavazásnál a többség nem fogadja el az Ugron indítványát.

Ezután elnök rövid időre a gyűlést felfüggeszti.

Bevégeztetvén a szavazás, elnök azok eredményét az alábbiakban kihirdeti:

Az öt ig. tanácsosi állomásra: 1 Becsek Lajos, 2. Dr. Sárkány Lajos, 3. Deésy Gyula, 4. Parádi Kálmán, 5. Lészay Ferencz.

Országos közalap-végrehajtóbizottságába: Dr. Bartók György püspök.

Baldács-alap kezelő bizottságába: Dr. Bartók György püspök.

Konventi világi pót-képviselőségre: Dr. Sárkány Lajos.

A lelkészképesítő vizsgáló-bizottságba: Sándor János, Somkerek Miklós, Deésy Gyula, Dr. Elekes Viktor, Bodor János.

Görgényi egyházmegye két főgondnoki állására: ld. Elteto Albert, Putnoki Domokos.

Széki egyházmegye főgondnoki állására: Schilling Ottó.

Szászvárosi egyházközség főgondnoki állására: Fodor Gyula.

Gyulafehérvári egyházmegye főgondnoki állására: Zeyk Kálmán.

Nagy-szebeni egyházmegye főgondnoki állására: Szalanczy Lőrincz.

Egyházkerületi főgyűzői állásra kapott:

Kenessey Béla	86 szavazatot,
Sándor János	35 „
Elekes Viktor	35 „
Deésy Gyula	17 „
Lénárd Sándor	6 „

Elnök előadja, hogy miután Kenessey kapta a legnagyobb szavazatot, de abszolút többsége nincs, tehát pótszavazás lesz. Sándor László és Elekes Viktor egyen-egy 35 szavazatot kapván, a közgyűlés döntön a felett, hogy az elnök szavazata vagy a sors döntön, a felett, hogy melyik bocsátassák a pótválasztásra?

Barcsay Domokos kéri a törvény értelmében Kenesseyre adott szavazatokat semmisen nyilvánítani, mert csak szolgálatot tevő lelkész lehet főgyűző.

Elnök mint a theologiai fakultás igazgatóját, szolgálat tevő papnak tekintti Kenesseyt ki tegnap előtt is teljesített istentiszteletet. Ő azonban szavazásra bocsátja a dolgot. Igen-nel szavaznak azok, a kik Kenessey ellen vannak, nemmel azok, a kik Kenesseyt a főgyűzősége megválaszthatónak tekintik, a törvény szavainál fogva.

A szavazás megkezdetvén Bánffy főgondnok elnök nemmel, Bartók Lajos igennel szavazott.

A szavazás befejeztetvén igennel szavazott 67, nemmel pedig 85. Többség tizen-nyolc.

Ennélfogva elnök enuncálja, hogy Kenessey Béla theologiai igazgató a főgyűzősége megválasztható. (Zajos eljenzés.)

Zeyk Gábor, Elekes Viktor visszalépését bejelent. (Eljenzés.)

Ez a választás a többi választásokkal együtt d. u. 3—5 óraker történik.

D. u. 4 óraker a 7-es bizottság jelentését tárgyalják pontonként.

A közgyűlés tagjai elismeréssel fogadták Elekes Viktornak azt az elhatározását, hogy a béke kedvéért a jelöltégtől, a döntő szavazás előtt visszalépett.

Kritika

a színház egy évi működéséről.

(Cikkisorozat.)

IV

Multkori cikkünkben az előadások nívójának műfajok szerinti elbírálását ígértük.

A drámai előadásokról szólva (egyszer-smindenkorra megjegyezzük itt, hogy dráma

közös elnevezés alatt tragédiát, színművet, vigjátékot, bohózatot és népszínművet értünk), először is egy különös jelenségre kell rámutatnunk.

A kolozsvári Nemzeti Színház lefolyt egy évi szezonján végigtekintve, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a klasszikus darabok, főleg pedig a tragédiák előadásai sokkal magasabb nívón állottak, mint a modern darabok előadásai. Ez nem hiba. Mi is csak mint különös jelenséget hoztuk fel. A többi vidéki színházaknál nagyobbára fordítva áll a dolog: jól adják a modern darabokat és kevésbé jól a klasszikusokat.

Mi azonban úgy véljük, hogy a kolozsvári Nemzeti Színházban a modern darabokat is épen olyan jól kellene adni, mint a klasszikusokat: mert micsoda aránytalanság az, hogy egy színház kitűnő előadásban adja elő a spanyol *Calderon* darabját, míg *Csiky* Gergely társadalmi színműveivel nem tud sikeresen megbirkózni. Gondoljunk csak vissza *Az élet álom* és *A Stomfay-család* előadására: micsoda szembeeszkő különbség a két darab előadásá közt!

A társulatnak ezt a gyöngéjét különben ismerte a színház igazgatósága is, mert míg a klasszikus daraboknak elég tért nyitott — elismerést érte! — addig a modern színművekből alig adott valamit; *Dumas, Sardou, Hauptmann, Sudermann* vajmi keveset szerepeltek a műsoron, *Csiky* Gergelynek pedig épen csak egy estét szentelt a színház s a többi modern magyar írónak még kevesebbet.

A vigjátékokat pedig óvatosan kerülte az igazgatóság, mióta a *Hálókosok ellenöré*-nek előadásá megfelelő szereplő hiányában rosszul tűtött ki. *Mezgeri* távozását megsínylette a színház; de megsínylette a műsor *Vendrei* hosszas betegségét is, a mit az igazság érdekében konstatálnunk kell, az igazgatóság mentségére.

A népszínműelőadásokból nem csinált nagy ambítiót a színház. Ha ambítiót csinált volna belőle, bizonyára szerződttetett volna népszínműnekesnőt (mert, hogy sem *Székelly* Irén, sem *Perényi* Margit, sem *Komlósy* Emma nem született népszínműnekesnőnek, sem pedig a már elszertződött *Margó* Zelma nem volt az, a fölött nem is kell vitatkozni), nem bocsátotta volna el *Rózsahegy*i Kálmánt sem, ki a vidék legjobb parasztnaturbur-sa volt. A népszínműelőadásoknak száma is kevesebb volt annál, a mennyit a kolozsvári Nemzeti Színházról elvárhatunk.

A zenés darabok előadásáról teljes elismeréssel szolhatunk. Az igazgatóság ebből ambítiót csinált. Ennyi jó énekes egyszerre ritkán volt a színházban, mint most; ennyi gondot is ritkán fordítottak zenés darabokra, mint az idén. És van a színházban *Stephánides* Károly személyében egy olyan karmestere, a ki a vidéken csaknem versenyfárs nélkül áll.

Az operaelőadások magas nívón állottak: az kétségtelen. Nem is gáncsoltuk soha a színház ebbeli törekvéseit. A *Carmen* nagy művészi sikerét örömmel jegyeztük fel, s érdemük szerint méltattuk mindazon operaelőadásokat, melyekben a színház igazi sikert ért el.

Hasonló elismerés illeti az operett előadásokat, melyek közül nem egy beillt volna a fővárosi színházakba is. *A varázsgyűrű-t*, *A babát*, *A gésák*-at mind olyan előadásban

— Adj még egy szerető szót, adj még egy csókot!

— Lajos, légy türelmes. Holnap este ismét látlak és akkor nem fogok félni és veled maradhatok, a meddig te akarod.

— Hilary, kívánj „jó szerencsét” az utamra. Holnap reggel fent leszek, mielőtt te felébrednél. És neked nem fog jól esni az a gondolat, hogy sietve váltál el tőlem.

— Nem, volt a válasz és Hilary ott maradt, míg a fölébe hajló kedves arcot ismét megcsókolta. Aztán a ház felé szaladt. Nehány percz múlva Carlisle százados is bement.

Hilary még egyszer látta ötet azon este, midőn Lady Kilmore a kocsiját rendelte. Hilaryt ő vezette oda és csak ennyit mondhatott:

— Drágám, adj még egy szerető szót.

És Hilary soha sem felejtette el azokat a szavakat — ezek voltak:

— Drága szerelmem, az Ég áldjon meg és hozzon vissza hozzám!

Midőn utóljára látta férjét, az reá fűgesztett tekintettel, hajadon fővel állott a csilagos ég alatt.

Lady Kilmore nem tett Carlisle századosra megjegyzést, midőn hugával haza érkeztek, ő meg volt az est eredményével elégedve. A százados nem költötte fel ugy az aggodalmat, mint azelőtt tévé.

Egy kissé csudálkozott, hogy a huga miért volt oly szokatlan hallgatag, miért látszott a gondolataiba ugy elmerülve és miért csókolta meg ötet a szokotnál is nagyobb melegséggel, midőn a szobájába ment; talán el volt fáradva, — mondá magában — és felesleges, hogy a huga miatt aggódjon.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Május 27.

Hilary.

— A „Tüvisek és narancsvirágok” szerzőjétől. —

Angolból fordította: **AMICA.**

VIII.

(Folytatás.)

(15)

Lady Kilmore meg volt elégedve, midőn hugát a szép fiatal tiszt oldala mellől elvette. A Sir Whatis John személyében, a ki jó barátja volt és házas, biztos és megbízható tánczost talált a számára, nyugodt lélekkel tilt wistezni és azzal az érzettel, hogy egy kissé nehéz körülmények között, a köteleességét elég jól teljesítette.. Nem tehetett róla, hogy Carlisle százados tetszett neki; az oly szép volt és a modora oly megnyerő és oly kellemes, de azt gondolta, hogy Hilaryra nagyon jó dolog lesz, ha az Lady Marival minél előbb megcsúszik.

A táncz után Hilary kilopozott a parkba és oda sietett, a hol a férje a cédrusok alatt várakozott.

— Hilary — mondta Lajos, amint ötet magához vonta és a kedves arcot szenvedélyes szerellemmel megcsókolta.

— Drágám, jó újságom van a számodra. Lady Mary haza jött; Scarsdale Parkban van; tehát előbb leszünk teljesen boldogok, mint a hogy reményleni mertük. Rögtön elmegyek, hogy beszéljék vele.

— Hallottam, hogy vissza jött, a nagy néném mondta, — — jegyezte meg Hilary.

— Drágám, elmegyek hozzá és megmondok mindent és aztán a nénéddel meg-

beszélhetjük a dolgokat. Holnap estére vissza jövök és egyenesen Lady Kilmorehoz megyek és az igazságot elmondom neki és akkor — oh, Hilary, képzeld a boldogságunkat! — feleségemnek mondhatlak és Londonba megyünk, hogy bevásároljunk mindent, a mi Kanadai utunkra szükséges.

Hilary rajta csüngött.

— Lajos, én félek! Itt vagyok, tánczoló, nevetek és leánynak látszom, — pedig a feleséged vagyok és — és —

Mondatának a több része a férje csókjaiban el volt vesztve.

— Édes, nincs mitől félned, — mondá, Ellenkezőleg, én örülök. Hilary, mielőtt egy hét elteltne, mi ketten együtt othton leszünk.

— Lajos, azt gondold? Hálát fogok adni az Égnek érte. Eddig egész életemben soha sem volt titkom és te nem képezed, hogy mily nehéz ezt az egy titkomat megőrizni. Valahányszor a nagy nénémnek nézek, szívem mindig elszorul és ajkaim félig megnyílnak. Nagyon fogok örülni midőn az igazságot mindenki tudja.

— Nem jobban, mint én — mondá a férje. Hilary, holnap estig nem látlak ismét. A hat órai vonattal visszajövök és akkor minden bajunk be lesz védződve.

— Gondolod, hogy a nőném nagyon fog haragudni reánk? — kérdi Hilary bátor-talanul, a mint a karján csüngött.

— Nem, nem gondolom. Ő olyan barátságosan, — majdnem sajnálkozva nézett ma este reám. És az a tény, hogy meg vagyunk esküdve, nagyon kedvező reánk. Ha pusztán az volna a kívánságunk, hogy esküdjünk meg, ő mindent elkövetne, a mi hatalmában áll, hogy egyesülésünket megakadályozza, de midőn meghallja, hogy meg vagyunk esküdve és senki sem választhat el bennünket, nem vesztegeti az időt az ok nélkül való beszéddel.

látuk, melyre az igazgatóság sem időt, sem fáradságot, sem pénzt nem sajnált. *Perényi* és *Szekely* kitűnő énekesnők. Ebben a tekintetben szerencsés volt Bölöny intendáns. Ezt mind elismertük és elismerjük most is; ebben a tekintetben az igazgatóságot szemrehányás nem illeti. De szemrehányás illeti azért, hogy az a mulatság némileg a drámai előadások rovására ment.

... Istenem! Micsoda eredményeket lehetett volna elérni a drámával, ha erre is éppen annyi gondot fordítottak volna!

SHINHÁZ.

Küry Klára ügye.

Távirati tudósítás alapján megemlékeztünk arról a különös színházi botrányról, ami tegnapelőtt történt a Népszínháznál. A dolog az egész fővárosban nagy felháborodást keltett a közönség körében s a lapok is ki-méltelenül írtak Küry Kláráról, ki ezt a botrányt előidézte.

Ma érkezett távirati tudósításunk szerint a dolog már el van intézve.

Küry levelet küldött Porzsoltnak, a Népszínház igazgatójának, melyben Mihajlovics, Lumniczer és Hofmann orvosok bizonnyítják, hogy a művésznek „hexenschussa” van, melyből csak 10—12 nap alatt gyógyulhat ki.

Küry anyja pedig fölkereste Porzsoltot és kijelentette, hogy leánya kész a 3000 forintkulomot lefizetni, ha az igazgató azt hinné, hogy nem volt beteg és csak szándékosan mondta le az előadást.

Porzsol az ajánlatot nem fogadta el, hanem kijelentette, hogy ha Hofmann színházi orvos is hozzájárul Mihajlovics és Lumniczer véleményéhez, akkor megnyugszik.

Hofmann erre megvizsgálta Küryt és konstatálta, hogy csakugyan beteg.

Ezzel a pör el van intézve.

A mint táviratunk jelenti, Küry Klára a közönséghez intézett nyilatkozatot tesz közzé a lapokban, melyben menti magát a kellemetlenségért, mit tegnapelőtti lemondása által okozott s a közönség elnézését kéri.

IRODALOM.

A „Kolozsvári Lapok” e heti száma érdekes tartalommal jelent meg. A lap *Farkas* Lajos dr. kath. egyetemünk tudós tanárának s a kolozsvári róm. kath. egyházközség főgondnokának arcképét közli s *Farkas* Lajossal foglalkozik az újság vezető cikke. A lap további tartalma a következő: *Sámi Annuska* emlékkönyvébe (vers) írta: *Szabolcska Mihály*; *Virágfakadások* (novella) írta: *Thury Zoltán*; A modern asszony írta: *Kenessey Béla*; Az álmodtam... (vers) írta: *Jakab István*; Az utolsó jelenet írta: *ifj. Tótyás Gábor*; Az álom országában (vers) írta: *Bodor Aladár*; A dícsőség útján (olasz regény) fordította: *Cs. Papp József*. A füzetet változatos irodalom, Hétlőr-hétre és Színház rovatok zárják be.

Egyleti élet.

Meghívó. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgatóvázlatmánya 1899. évi május hó 30-án (kedden) d. u. fél 4 órakor ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Mi lesz?

Ha nem áll meg az ischli klauzula, Thun miniszter bukik-e el, ki tudja? Vagy ha Széllnek formulája meg nem áll, Széll szörnyné ő lesz, a ki tova száll...?

Ki tudja, hogy mikéni dől el odafenn? Nem tudja más azt, csak is a jó Isten; Melyiknek hull ki kezéből tárczája, S mit hoz ez az egyezmény a házra?...?

Mint fog döntni a jó király e fele t, A ki köztünk mindig békét engem; — Két ország közt igazságot mint téssen: Hogy ott császárt, itt meg királyt ne sértsen?!

Kronikás.

MINDENFÉLE.

Kolozavár, május 27.

Junius 1-ével új előfizetést nyitunk.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Előfizetési feltételeink:

Egy óra 1 frt 50 kr.
Egy negyed évre 4 frt
Félévre 8 frt

— **Ferencz József**, unitárius püspök ma reggel a gyorsvonattal Hódmező-Vásárhelyre utazott. A püspök kíséretében *Boros György* theologiai tanár és *Gyaloi László* egyházi gondnok szintén odautaztak. A püspök

utjának az a czélja, hogy az Alföldön lévő három unitárius egyházat meglátogassa. Az unitáriusoknak az Alföldön három városban és pedig Hódmező-Vásárhelyen, Orosházán és Mező-Berényben vannak elkészítési, utóbbi helyen népiszkolát is tartanak fenn. Ezek az egyházközségek 1879-ik évben alakultak. Legnagyobb köztük a hódmezővásárhelyi, ott lakik a papjuk is.

A három egyházközség mintegy ezer lelket számlál. A mióta megalakult, püspökük még nem fordult meg a körükben, most az első alkalom, hogy *Ferencz József* püspök hivatalos látogatást tesz az alföldi unitáriusok között. A mint értesülünk, mindhárom városban nagy előkészületeket tesznek a főpásztor ünnepélyes fogadtatására. A püspök és *Boros György* tanár az istentiszteleteken szent beszédeket fognak mondani.

— **Bankett.** Az erdélyi ev. ref. egyházközség közgyűlés tagjai a tegnap délelőtti püspöki felszentelés után társas ebédre gyűltek össze; az ebéden helyi és vidéki vendégek 225-ön vettek részt. Nagy Gábor szállodájának kertjében volt terítve.

Az első felköszöntőt a Király Ő Felségére: *Br. Bánffy Dezső* főgondnok mondotta. *Br. Kemény Kálmán* köszöntött a kormányra. *Bartók György* püspököt *Simó Lajos* főgondnok üdvözölt. Antal Gábor ifj. püspök: *Deési Gyula* esperes emelt poharat. Az egyházkerületi főgondnokokra: *Dr. Bartók György* püspök mondott felköszöntőt. A felekezetre: *Antal Gábor* püspök üdvözölt poharat. A testvérkerületi küldötteit: *Dr. Elekcs Viktor* esperes üdvözölt. Hadseregére: *Sándor János* esperes mondott köszöntőt. Kolozsvár városra s ennek képviselőit a főispánra és polgármesterre: *Tavaszy József* esperes mondott szép beszédet. Az egyetemre: *Nagy Károly* theol. tanár mondott köszöntőt. Kolozsvár hölgyeiről *Palkovics altábornagy* mondott általános éljenzés mellett köszöntőt. A theol. ifjúság nevében *Gergely György* üdvözölte a püspököt. *Elekcs Viktor* a püspök nejét üdvözölte. Az ebéd vidám hangulatban d. u. 5 óráig tartott.

— **Az Egyetem ünnepe.** A kolozsvári F. J. m. kir. tud. egyetemnek a folyó 1998—99. tanévi pályázatok eredménye és a jövő tanévi pályázatok kiírásai alkalmából 1899. évi május 29-én d. e. 10 órakor a városi Redoute termében tartandó ünnepély rendeztetik. Az ünnepély sorrendje: 1. *Dr. Turner Adolf* e. i. rector megnyitó beszéde. 2. *Dr. Schneller István* érkekezése. „Az egyetemi tanulmányozás tárgyi feltételeiről”. 3. Az 1898—99. tanévi pályázatok eredményéről szóló kari jelentések és a pályadíjak kiosztása. 4. *Dr. Turner Adolf* e. i. rector beszéde és az 1899—1900. tanévi új pályázatok kiírásai.

— **Az Egyetemi Kör kirándulása.** Az Egyet. Kör 25 éves jubileuma alkalmából vendégei tiszteletére f. hó 30-án egy napra terjedő kirándulást rendez *Maros-Ujvárra* a sóbányák és fürdő meglátogatására. A kirándulás mindent beleértve, személyenként 4 forintba kerül. Jelentkezni lehet 29-én hétfőn déli 12 óráig, a köri felügyelőnél kitelt íven.

— **Czech tábornok meglátogatása.**

Mindenfelől nagy érdeklődés nyilvánul *Czech János* tábornok meglátogatása iránt. Az erklelye muzeum az erdélyi városok polgármestereit és megyék alispánjait átiratban megkérte a látogatás előmozdítására s arra, hogy törvényhatóságok kebelükből küldjenek tagokat a tiszteletre, arra is felkérte, hogy tekintettel az idő rövidségére, körök, kaszinók, testületek figyelmét felhívják a kirándulásra. Egyszerre két vármegyéből nyilvánult érdeklődés a kirándulás iránt: *Czech János* tábornok szülőhelyéből *Udvarhelyről* gr. *Lázár Ádám* megyei főjegyző kérezősködött a részletek után. Szamosújvárt, mint *Szongott Kristóf* szerkesztő jelenti, már tervbe is vették, hogy közös költségen küldenek hazafias városukból egy küldöttest *Czechez*.

Érdekes ez a látogatás már azért is, mert néhány nap óta fájdalom, csak két tábornoka él a nagy időknél. *Czech* tábornok a dícsőséges harezok képviselője és *Görgei* a világi fegyverletétel szomorú aktusának tényezője. *Czech* tábornok immár 50 éve él önkéntes számkivetésben. Az idén tölti be 77-ik élet évét.

— **Sándor jubiléum.** Az egyetemi kör 25 éves fenállásának ünnepével egyidejűleg ünnepet ül futásfalvi *Sándor József*, az EK. érdemes felügyelője is, a ki 25 év óta tanácsadatlán buzgalommal, elismerést érdemlő kitartással és az ifjúság iránt érzett szeretettel értekezései merített lelkesedéssel dolgozik együtt a kolozsvári ifjúsággal. Nincs olyan mozzanata az egyetemi ifjúság életének, a melynél az ifjak igénybe ne vennék a *Sándor József* buzgósgát, tevékenységét. De nincs is az erdélyi részek utgenerációjában olyan valaki, aki *Sándort* ne ismerné. Az ifjúság ugyiszólva összeült vele, s a 25 év alatt sokszor fejezte ki irányában elismerését. Most, a kör 25 éves jubileuma alkalmából, szintén méltányolni kívánják a *Sándor József* szintén 25 éves tevékenységét. Az ifjúság vezetői igen helyesen arról gondolkodnak, hogy mivel biztosítsák jövőre az érdeklődőket mindig buzgó *Sándor* anyagi existenciáját, s a jubileum alkalmából gyűjtést indítanak e czélra. Részünkről külön is figyelmébe ajánljuk olvasóinknak *Sándor* jubileumát, s kívánunk neki a mostanihoz 25 évre még egy másodikat.

— **Öngyilkosság.** *Filipszky Lajos*, 18 éves róm. kath. vallású VIII. gimnasiunai ta-

nuló, ma reggel 8 órakor, a róm. kath. szemnariumban halántékán lötte magát. A 9 méteres golyó jobb halántékán fúródott be és az egész koponya üreget szétrocsosolt. Rögtön szörnyet halt. Három levelet hagyott hátra. A szerencsétlen fiúnak atyja *Filipszky Hueó*, gazdatiszt Katonán, Kolozsmegyében. A hullát beszállították a bonczatani intézetbe.

— **A brassói sport élet és a szászok** című hírnökre vonatkozólag *Brassó* város főkapitányától azt a helyreigazítást vettük, hogy a város színeiből „vörös kék” egybeállított lobogó mindegyike mellett ott lengett a magyar ezimerral és szent-koronával ékesített magyar zászló is.

— **Szövetkezeti alakulás.** Az áll. hitelszövetkezeteknek egy fiókja alakul Kolozsvárt a hídvelei és kétvízközi részekben. Alakuló gyűlést vasárnap d. u. 3 órakor a nagy-utcai népiszkolában tartanak.

— **Szárazság az Ördög szigeten.**

Az Ördög szigeten és a vele szomszédos szigeteken, mint *Courrier de la Guyane* ma ideérkezett számában olvastuk, rendkívül nagy a szárazság. Hat hónap óta egy csepp eső sem esett s mert az ugynevezett nedves időszaknak vége van, a szárazság előre láthatólag még fokozódni fog. A korotai tavak kiszáradtak, a kutak kiapadtak és az ivóvizet is hajók hozzák a szigetekre. Két hét óta naponta csak egyszer volt vízkiosztás, minden lakos egyforma mennyiséget kap, a melylyel másnapig ki kell jönnie. A napokban, amikor az Ődő-szigetére megérkezett a vizet-hozó hajó, a matrózok azt a hírt terjesztették, hogy *Dreyfus* szomján halt. A hír természetesen nagy szenzációt okozott s a kormányzó az Ördög-sziget parancsnokánál, *Denielnél*, nyomban telefonon tudakozódott *Dreyfus* felől. A matrózok természetesen nem mondtak igazat. *Dreyfus* a *Courrier de la Guyanne* szerint nem beteg, noha ő sokat szenved a víz hiánya miatt.

— **Szociálalista óra.** Párisból írják: Ez a legújabb találmány. A rue *Monsieur le Prince* egy órása találta ki, a ki ugyancsak rosszul választotta meg az utcát, a melyben szociálalista propagandát akar csinálni. Mégis sokan meglámultak a kirakatba tett bronz órák, a mely főle az írott reklám volt ragasztva:

Szociálalista óra!

Naponta csak 8 óráig jár!

Sokan meglámultak, de senki sem vette meg.

— **A zokogó Sarah.** *Catulle Mendes*, a Sarah-kultusz városi főpapja. Nincsen is nálánál fanatikusabb imádója a nagy Sarahnak. Számszámmra írt már cikket róla és szinte kimerítette a francia nyelv egész gazdaságát, hogy minden szép dícsőt jelzőt a Sarah homloka köré fonjon gloria fény képen. Nem esoda tehát, hogy most *Georges Vanor* párbajt vívott, hiszen *Vanor* viceelni merészkedett Sarah Hamletjéről. Csak hogy a tréfának nagyon szomorny következőse lett: *Catulle Mendes* életveszélyesen megsebesült. Sarah a sebesülés hírére rögtön odahajtott *Mendészhez*, hogy régi barátját megvigasztalja. Az orvosok azonban megfírtották, hogy bárkit is beengedjenek a sebesülthöz, Sarah nem sokat kérdezősködött, de egyenest bement a beteg szobájába. A költő eszméletlenül fektett ágyán és fájdalommal nagyokat sóhajtott. Sarah csakhamar kijött a szobából, de a szemei nedvesek voltak: igazán sirt. A kik látták, vele sirtak. Azt mondták, így még a színpadon sem hatott meg soha, mint tegnap, a mikor a *Mendés-ék* szalonjában keservesen zokogott.

— **Sarcey statisztika.** *Sarcey* tudvaleg naponként legalább egy, néha két-három cikket is írt. Most a *Matin* egy munkatársa kiszámította, hogy *Sarcey* évenként átlag 100.000 sort írt a különböző lapok számára. Ebben nincs beszámítva rendes heti tárczája a *Temps*-ban, mely tizenkét hasábon 800 sorból állott, tehát évenként 42000 sort tett ki. Ezekkel együtt *Sarcey* körülbelül 150.000 sort írt minden évben, tehát negyven év óta 6 millió sort. Ha egy kötetet 10.000 sorra becsülünk, akkor ez a 6 millió sor 600 nagy kötetet töltene meg. A kötetek egymás fölé rakva 15 méteres oszlopot adnának. Tehát bizvást mondhatjuk, hogy *Sarcey* munkáiban felülmulta önmagát.

— **Koronák értéke.** Az a korona, mely *Vilma* királynő fejét díszítette nemrég s a mely annyi viszontagságon ment keresztül (csak néhány év előtt is ellopták, de az ékszeres és drágakövek egyrésze megkerült) 2,400.000 márká értékét képviseli. De ez nem az egyedüli korona, mely viszontagságon ment keresztül. A 80-as évek körül ugyanis *Drago* herceg, *Izabella* spanyol ex-királynőnek unokabátyja Amerikába ment, hogy a koronát, melyet *Izabella* magával vitt, megvegye tőle, de ez akkor már az amerikai *Krózus*, *Jay Gould* leányáé, *Castelane* grófnőé volt, a ki a koronát gyémántjai, smaragdjai és szafírajá végett vette meg 500.000 márkáért. *Viktória* angol királynő koronája, melyet 2500 gyémánt, 233 gyöngy, egy a maga nemében páratlan rubin és szafírokkal és mindenféle drágaságokkal körülrakva díszít, oly értéket képvisel, mely évente 4 fél százalékos kamattal 300.000 márkát jövedelmezne. Mesés értékű a portugál korona is, melyet 26 millió márkára becsülnék. Ehhez hasonló értékű a czári korona is. A magyar korona 14 fontot nyom és 53 szafir, 50 rubin, 1 smaragd és 33 gyöngy díszíti. Ezek a koronák azonban mind igen csekély értéket képviselnek a keleti fejedelmek koronáival szemben. Így pl. a lahorei szultán gyémántoktól csillogó koronáját 48 millió márkára becsülik.

— **Mennyit iszik London?** Az angol főváros sok italt fogyaszt. Nem kevesebb,

mint 275 millió galon viz folyt le a londoni polgárok torkán. A tartalmasabb innivalók szintén tekintélyes summákban fognak. A sörfogyasztás 12 hónap alatt 153 millió. Ha ezt beleöntenénk egy óriási edénybe, akkor ez magasabb volna, mint London legmagasabb emléke, a *Nelson*-oszlop és 150 ember nem bírná átölelni. Egy üres tőfenékre öntve akkora mélységű és kiterjedésű lenne, hogy az Egyesült Államok egész raja manőverezhetne rajta. Az évi alkoholszükséglet 4,400.000 gallon, teából 25 millió fontot főznek meg, a mennyiből éppen egy milliárd és 200 millió csésze lesz; körülbelül annyi, a hány ember él a föld kerekén. A kávé azonban nem kell az anglusnak. Jóval kevesebb fogy el belőle, mint minálunk.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A kiegyezés válsága.

Bécs, máj. 27.

A kiegyezési tárgyalásokról a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban. A bécsi lapok azt írják, hogy *Széll Kálmán* az állása meg van ingatva, s ha továbbra is mereven ragaszkodik eddig álláspontjához, igen kétes, hogy ő vagy *Thun* fog hamarabb bukni.

Hivatalos részről is megerősítik *Thun* osztrák miniszterelnök azon nyilatkozatát, hogy a *hormány összes tagjai szolidárisak a kiegyezés kérdésében, s hogy az osztrák kormány semmi szín alatt sem fog engedni elfoglalt álláspontjából.*

Egy esti újság szerint *Széll Kálmán* óriási presszió alatt van és hajlandó lesz koncessziókat csinálni. Az osztrák és a közös kormány, de még a korona is nyomást gyakorolnak a magyar miniszterelnökre és leghatásosabb argumentum gyanánt azt állítják eléje, hogy végzetes válságba sodorja az egész monarchiát, mert arra az esetre, ha mereven ragaszkodik álláspontjához, nemcsak neki kellene lemondania. hanem az osztrák és a közös kormánynak is, úgy hogy hármias válság volna, a mi beláthatatlan bonyodalmakkal járna.

Széll kedden magához fogja kérni mindazokat, a kik a pártközi konferencia tagjai voltak és ezeken felül azokat is, a kik ma ugyan a szabadelvű párt tagjai, de annak idején, csak közvetítő szerepet játszottak (*Szilágyi D.*, *Csáky* és *Andrássy*) és eljűk fogja terjeszteni az új megállapodását. Ha a pártközi konferencia és ennek utána az egyes pártok kedden, szerdán vagy legkésőbb csütörtökön este tartandó konferenciái az új megállapodását acceptálják, illetőleg a paktumot erre is kiterjesztik, akkor pénteken az egész kiegyezési komplexus a Ház elé kerül, **ellenkező esetben azonban Széll Kálmán egyszerűen lemond.**

Bécs, május 27.

A Wiener Tagblatt szerint jelentése szerint, *Széll Kálmán* már **kétszer beadta lemondását**, de a király a leghízelgőbben visszautasította.

Ujabb hírek.

Bécs, máj. 27.

Itteni politikai körök már egy cseppet sem bíznak abban, hogy a két kormánynak sikerülni fog egy mással megegyezni.

Azt hisszük, hogy mind a két kormány befogja adni lemondását.

Ez esetben egész biztosra veszik, hogy a király újra *Széllt* és gróf *Thunt* fogja megbízni.

A Budapesti Tudósító, magyar felhivatalosnak Bécsből azt sürgönyzik, hogy *Széll*, *Lukács*, *Darányi* és *Hege* dűs miniszterek tegnap délután 4 órakor Bpestre utaztak.

Elutazásuk előtt a miniszterek a bankgassei magyar miniszterium épületében értekezletet tartottak.

Hegedűs miniszter így csak 9 után érkezhetvén Budapestre, a csatlakozást a kolozsvári vonathoz nem érte el, a mit annál inkább sajnál, mert szándéka volt a résztvenni az erd. ev. ref. egyházkerületi közgyűlésen, a melyen a kerület pénzügyi helyzetére vonatkozó javaslatot fogják tárgyalni, melyet mint az erre kiküldött hetes albizottság tagja, ő készített.

Belépés a kormánypartba.

Budapest, május 27.

Asbóth János belépett a kormánypartba.

Letartóztatott ügyvéd.

Budapest, május 27.

Nagybecskereken közokirathamisításért a törvényszék letartóztatta *Frankl Miksa* módosi ügyvédet.

A letartóztatás nagy szenzációt keltett.

Pestis.

Budapest, május 27.

A exandriában mind erősebben terjed a pestis.

Széll Bpsten.

Budapest, május 27.

Széll Kálmán tegnap este megérkezett Bpestre.

Értekezett a szabadelvű párt előkelőbb tagjaival.

Elmondta, hogy *Thun* osztrák miniszterelnök **hatféle alternatív ajánlatot tett neki.**

Reméli, hogy sikerül akár a mostani, akár a jövő osztrák kormányt **a maga véleményére téríteni.**

Ha azonban ebbeli reménye **meghiúsulna, úgy érintkezésbe fog lépni a pártközli konferenciával.**

A jövő héten a szabadelvű párt értekezletet tart.

Főszerkesztő;

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos;

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

„MARGIT”
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep. (Beregmegeye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas nátriumot és lítiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kiténő hatású **alég-huruts-tüdő-huruts** állapotainál, különösen szívós váladék esetén; **tüdő-vészese**knél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „**Margit-víz**” megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a **gyomor** és **beleik huruts** állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hűgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a **hólyag huruts** bántalmánál, **kő- és homokképződés** eseteiben, miőt is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárjai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „**Margit**”-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: 3—12.

ÉDESKUTY L.

ásványvíz nagykereskedés és, és kir. udvari szállító BUDAPESTEN. Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Egy elsőrangú

életbiztosító részvénytársaság. keres az itteni piacra és vidékre egy föfelügyelőt, magas fix fizetéssel. Ajánlatok V. 190. szám alatt a kiadó-hivatalba küldendők.

Biztosítékkal bírók előnyben részesülnek!

A

MAGYAR LESZÁMITOLÓ ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK ERDÉLYRÉSZI FIÓKOSZTÁLYA

Kolozsvárt, Belközép-utca 8. szám.

A 4%-os Magyar koronajáradék junius 1-én esedékes szelvényeit — már a mai naptól kedve — díjmentesen beváltja.

Vesz és elad: állampapírokat, zálogleveleket, elsőbbségi kötvényeket, sorsjegyeket, ércpénzt.

Kiállít hitleveleket és utalványokat minden nagyobb külföldi városra.

Elváltja az értékpapírok őrzését csekély őrzési díj mellett.

4—4

Hirdetések.

Sz. 632—1899.

486. 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó dr. Zágonyi Bodolla Ferenc ügyvéd jelentkezik ezzel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. járásbíró 1898. évi 2254 számú végzése folytán dr. Menyhárt Gáspár ügyvéd által képviselt Nagy Ferenc felperes részére Horovitz Sámuel és fia alperes ellen 80 forint követelés és járuléka erejéig elrendelt és az ügyelítési végrehajtás folytán alperestől mult évi augusztus hó 13 ik napján lefoglalt 2302 frt 30 krra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbíró VI 110. —1898. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is a menyinyben azok törvényes zálogjog t nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Belközép utca 15. sz. házban leendő megtartás határidő 1899. évi június hó 5-ik napján d. e. 11 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, vascsa, zongora, kocsik, lovak és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881 évi LX. törvénnyel 112. § értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi május hó 11. napján.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó.

489—899.

487. 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1898. évi 2358 sz. végzésével Dr. Zágonyi Mózses ügyvéd által képviselt Mattay Kálmán és társa felperes részére Ecsedi Gyula alperes ellen 50 forint követelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől mult év május hó 19 napján lefoglalt 307 frt-ra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbíró VI. 387. —98. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is a menyinyben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Belközép utca 12. számú házban leendő megtartására határidő 1899 évi május hó 29-ik napján d. u. 4 órája tüzetik ki mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, 1 téztavagó gép a egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyinyben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881 évi LX. toz. 112. § értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, — az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899. május hó 15. napján.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó.

400—500 hektoliter ó-bor

megvételre kerestetik.

Szíves — csak a termelőtől eredő — ajánlatok **L. 400** alatt a lap kiadó-hivatalához intézendők. 489. 1—2.

ÁRVEREZÉS.

A Poszler és Társa-féle üzlet teljes felosztása folytán az összes áruraktár

május hó 29-étől kezdve

Wesselényi Miklós-utca 5. számú kapu közötti üzlet helyiségben hatóságilag engedélyezett önkéntes árverés útján

dobszó mellett

elfog adni.

Első nap árverésre kerülnek a Paplanok- és Mátrázok. 367. 6—6.

Szíves tudomásul!

Az „Ujvilág” disztermében

minden szombaton a cs. és kir. 51. gyalogezred, s minden vasárnap a magy. kir. honvéd gyalogezred zenekara a többi napokon egy helybeli első **ezigányzenekar** hangversenyezt.

Az **Ujvilág** elvállal minden időben jutányos árak mellett **társas ebédeket, lakomákat**, mindennemű halak díszítését, valamint étkezésre előfizetéseket és kedvezmény könyvek is állanak rendelkezésre.

A világhírű pilzeni sör **Pilzeni ősforrás** kizárólagos kimerési helye. — Pár nap múlva **ujdonság**, nagy meglepetés érkezik.

Szíves pártfogást kér

Pferschy Ferenc
vendéglős.

469. 4—0.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya!

BORSZÉK

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében a fenyvesek hazájában!

Fürdő-dény tartama: **Jun. 15. — Sept. 15-ig.** Utazás Szász Régenig vasúton, onnan a fűrdőigazgatóság által szubvenciózál gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tenni **Miklós Görög** vállalkozónál Szász Régen. Déli utirány: **Brassó, Csikszereda** vasúton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-vizek királya.

Megrendelhető az igazgatóságnál, Borszék. Kapható mindenütt.

Fürdőre, borviz üzletünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a 490. 1—10.

Fűrdőüzlet igazgatósága Borszék.

Posta- és távirat helyben.

Megrendelhető: **Igazgatóságnál Borszék.**

A zilah

Gőztéglagyár Részvénytársaság

Építési vállalkozók, építetők és a nagyközönségnek becses figyelmebe ajánlja kiváló szilárd, kitűnő minőségű **fedélcserépeit, ormó cserépeit, jukas tégláit, különböző méretű alagsóveit**, melyekből állandó raktárt tart **Révész László** urnál Kolozsvárt különosor utca 21. sz. **Demeter Béla** kers edő urnál **Deesen, Csusz János** kereskedő urnál **Szamosujvart.** 345. 5—8

Az igazgatóság.

Van szerencsém a nagydémű közönséget tudatni, hogy az egész nyár folyama alatt is raktáron

I. rendű bükk és szép vasag hántott

valamint szép usztatott

Tűzifa

kapható úgy kocsin, mint öl számra.

1 kocsin jó száraz bükkfa haza szállítva **50 frt.**

1 kocsin jó száraz I. rendű bükkfa haza szállítva **58 frt.**

4 köbméter száraz bükkfa haza szállítva **8 frt 50 kr.**

4 köbméter száraz I. Bükkfa haza szállítva **11 frt 50 kr.**

4 köbméter száraz hántott fa haza szállítva **11 frt.**

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós utca 14. Hazám kávéház udv és Kajántó-utca 41. **Telefon 315.** 488. 1 3.

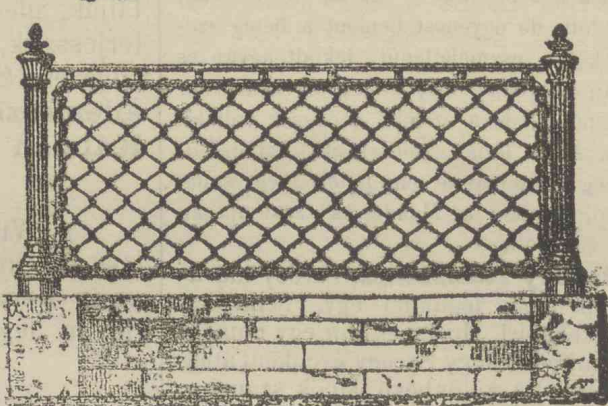
Ugy a mennyiségért, mint a minőségért felelősséget vállalom

Fisch Géza.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve

LEBER GYULA első erd. sodronyszövet-fonat és szita-áru gyára

Kolozsvárt, Torda-utca.

Ajánlva minden szakmába vágó munkáit. Ugyint kertek, erdők, vadaskertek, szőlők sírhelyek stb. bekerítéséhez való gépfonásait; pince, padlás, felső világossági magtár és éléskamra ablakok rostályzatát majorsági udvarok sodrony-fonattal való

bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld és porond válogatásához; szikra-fogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok).

Nemkülönbözölde festett légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és cinn-szövetek. Kruppa sogrony-szegélyzetek különféle mintákban; fukere be foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle csélokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak. Acélsz. tükés sodr ny kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzatik.

— KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL BÉRMENTVE SZOLGÁLOK. —

300. 19—20.

Kiváló tisztelettel:

LEBER GYULA.

SZTOJKA GYÓGYFÜRDŐ

idényének megnyitása június 1-én.

491. 1—3.

SZTOJKA gyógyfürdő, mint klimatikus gyógyhely igen alkalmas ideg betegek és idősek részére, magas hegyekkel és fenyves erdőkkel körülvéve, levegője enyhe, portól mentes, ózondus a Czibles hegylánczat folytatását képező „Sátor” nevű hegyaljában 360 méter magasságban a tenger színe fölött.

A fürdőben ivó, fürdő és balélgző gyógymód alkalmaztatik, hideg és melegviz gyógyintézet, zuhanyok, massage és Kneipp-kúra, kényelmes és egészséges szobák, kitűnő étkezés, francia és magyar konyha, a fürdő orvos felügyelete alatt szobák, fürdők — étel és italneműek mérsékelt árban, melyre a fürdő biztos és fürdő igazgatóság felügyel, a vendégek szórakoztatására kitűnő magyar czigány zenekar van, fenyves sétányok, Lawn-Tennis, tekepálya, kirándulások, tombola estélyek stb. stb.

A sztojkai gyógyforrás gyógyító hatása és gyógyjavallat a sztojkai égvényes, konyhasós savanyuviz mint természetes gyógy-ásványvitzól orvosi tekintélyek és orvos tanárok egyhangu nyilatkozata szerint a következő betegségek gyógyulnak: lélegző szervek betegségei, az emésztő szervek összes bajai, gyomor- és bélhurut, tulságos gyomorsav képzés, vese, máj, sárgaság, epekő, aranyér. — Hugszervek betegségei- és női bajoknál csodálatos. Orvosok igazolása szerint gyomor-bajoknál a rendes dietat betartva, sok esetben a karlsbadi vizet felülmúlja gyógyhatása. Czukorbetegségeknek specialis gyógyszer.

Erdélyi havasokból eredvén bakterium mentes, járványos betegségeknek élvezeti vagy asztali viz gyanánt használva legbiztosabb óvzer. Borral vagy gyümölcs szörpvel vegyítve kellemes élvezeti itató ital szolgál és nagyon egészséges.

Vasut állomás: Deés, Galgó Szolnok-Dobokam-ye, Nagybánya Szatmármegye, hol az érkező vendéget előleges értesítés következtében kényelmes kocsin várja. Bővebb felvilágosítást minden tekintetben ad

a sztojkai gyógyfürdő igazgatósága Sztojka u. p. Magyar Lapos.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.